

Utbildningsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till utbildningsnämnden

Datum:
2021-02-15

Diarienummer:
KSN-2020-01320

Handläggare:
Katarina Håkansson

Svar på motion om manligt självansvar i skolan från Stina Jansson (FI)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Stina Jansson (FI) föreslår i en motion väckt 30 mars 2020 att utreda möjligheten till att erbjuda kurser för killar i högstadiet och gymnasieskolan med fokus på maskulinitetsnormer, machokultur, våldsprevention, samtycke och ömsesidigt sex.

Beredning

Ärendet har beretts av utbildningsförvaltningen och kommunledningskontoret. Perspektivet för näringsliv bedöms inte relevant med föreliggande förslag till beslut, perspektiven för barn och jämställdhet har beaktats enligt nedan.

Föredragning

Alla elever har idag enligt läroplanerna rätt till en bra undervisning om sexualitet, samtycke och relationer. Flera av skolans kurs- och ämnesplaner beskriver hur jämställdhet ska ingå i undervisningen, både direkt och indirekt. Det innefattar bland annat att både inom undervisningen och i utbildningen som helhet belysa och problematisera maskulinitetsnormer.

För att förbättra kvaliteten och stärka likvärdigheten i undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer har regeringen beslutat om läroplansändringar i det kunskapsområde som i dag kallas sex och samlevnad. De förstärkta skrivningarna i läroplanerna som regeringen nu har beslutat om betonar bland annat att undervisningen i detta kunskapsområde ska ske återkommande och bidra till att

främja elevernas hälsa och välbefinnande samt stärka deras förmåga att göra medvetna och självständiga val.

Skolan har en viktig roll i att bidra till att skapa en samtyckeskultur, där sex bygger på ömsesidig frivillighet och sexuella trakasserier inte normaliseras. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier och sammanhang, bland annat i pornografi.

Förändringarna omfattar grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen. Förändringarna innehåller även nya skrivningar om hedersrelaterat våld och förtryck. Vidare har Skolverket fått i uppdrag att stärka det systematiska arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Förändringarna i läroplanerna ska tillämpas från höstterminen 2022.

Det framgår i läroplanerna att denna undervisning ska ske integrerat i ämnesundervisningen och som en del av utbildningen som helhet.

Den undervisning som sker i grund- och gymnasieskola ska ske utifrån det innehåll som anges i läroplanernas kurs- och ämnesplaner. De kommande förändringarna bedöms möta intentionerna i motionen.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 15 februari 2021
- Bilaga, Motion om manligt självansvar i skolan från Stina Jansson (FI)

Utbildningsförvaltningen

Susana Olsson Casas
Utbildningsdirektör

Motion: Manligt självansvar

Diskussionen om tjejers och kvinnors otrygghet och utsatthet i hemmet och samhället kretsar ofta kring hur vi stärker tjejer och kvinnor. Att arbeta aktivt med att stärka tjejer och kvinnors självförtroende och trygghetskänsla är givetvis av högsta vikt - men det räcker inte att vi slutar där. Vi måste lägga ansvaret där det hör hemma - hos de som trakasserar, våldtar och misshandlar.

Män är överrepresenterade bland de som utför våldsbrott (BRÅ). Just nu lägger vi ofta ansvaret för trygghet hos tjejer och kvinnor. Det är tjejer och kvinnor som får gå extra kurser för att lära sig självförsvar, det är tjejer och kvinnor som undervisas i hur vi bäst skyddar oss mot övergrepp. Det är givetvis positivt att det finns en bred vilja i att stärka tjejer och kvinnor - men fokuset ska inte vara att lära tjejer och kvinnor att försvara sig mot övergrepp och att ta ansvar för mäns handlingar. Vi måste rikta in oss på roten till problemet, vi måste få män och killar att sluta utföra våldsbrott.

För att arbeta med tjejers och kvinnors trygghet behöver vi därför göra andra kraftiga satsningar som riktar in sig specifikt mot killar och män. Det räcker inte med att satsa på feministiskt självförsvar, vi måste satsa på manligt självansvar.

Med anledning av detta yrkar vi:

- att utreda möjligheten till att erbjuda kurser för killar i högstadiet och gymnasieskolan med fokus på maskulinitetsnormer, machokultur, våldsprevention, samtycke och ömsesidigt sex.

Stina Jansson (F!)